

На основу члана 15. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 76/05, 100/2007 – аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015 – аутентично тумачење, 68/2015), Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа ("Сл. гласник РС", број 106/06) и чл. 22. Статута Универзитета Унион у Београду, Савет Универзитета Унион у Београду на седници одржаној 18.12.2015. године донео је

СТРАТЕГИЈУ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА УНИОН У БЕОГРАДУ

І УВОД

Стратегија обезбеђења квалитета Универзитета Унион у Београду (у даљем тексту: Стратегија) представља основни стратешки документ којим се уређују питања обезбеђења, унапређења и контроле квалитета високог образовања на Универзитету Унион у Београду (у даљем тексту: Универзитет).

Стратегија је израз континуираних системских напора Универзитета на унапређењу квалитета високог образовања, у свим областима које су у надлежности Универзитета и свим активностима које Универзитет спроводи самостално или у сарадњи са факултетима у саставу Универзитета.

Стратегија је јавни документ и њено важење није временски ограничено. Периодично ће се усклађивати са новим тенденцијама развоја наставног процеса и другим сегментима делатности Универзитета и припадајућих факултета.

ІІ ПРИНЦИПИ ДЕЛОВАЊА УНИВЕРЗИТЕТА

Делатност Универзитета заснива се на принципима:

- академских слобода,
- аутономије,
- академске честитости, интегритета и искорењивања плагијаризма,
- јединства наставе и научноистраживачког, односно, уметничког рада,
- отворености према јавности и грађанима,
- уважавања хуманистичких и демократских вредности националне и европске традиције,
- поштовања људских права и грађанских слобода, укључујући забрану свих видова дискриминације,

- усклађивања са европским системом образовања,
- унапређивања академске мобилности наставног особља и студената,
- учешћа студената у управљању и одлучивању, посебно у вези са питањима која су од значаја за квалитет наставе,
- равноправности високообразовних установа без обзира на облик својине и на то ко је оснивач,
- афирмације конкуренције образовних услуга ради унапређења квалитета и ефикасности високошколског система,
- афирмације конкуренције научноистраживачких услуга ради унапређења квалитета и ефикасности високошколског система,
- обезбеђивања квалитета и ефикасности студирања.

ІІІ МИСИЈА И ЦИЉЕВИ УНИВЕРЗИТЕТА

Мисија Универзитета јесте остваривање најважнијих задатака у области високог образовања и научноистраживачке делатности, као и помоћ факултетима у саставу Универзитета ради остваривања појединачних циљева и континуираног унапређивања квалитета образовног и научноистраживачког процеса.

Циљеви обезбеђења квалитета су усклађени са мисијом Универзитета:

- усаглашеност са стандардима у области образовања у Републици Србији,
- усаглашеност са иностраним стандардима и студијским програмима,
- подршка образовној делатности факултета у саставу Универзитета,
- подршка научноистраживачкој делатности факултета у саставу Универзитета,
- обезбећивање највиших стандарда квалитета наставног кадра.
- обезбеђивање највиших стандарда квалитета ваннанставног кадра,
- обезбеђивање највиших стандарда наставне и ваннаставне подршке студентима и наставницима.
- сарадња са домаћим високошколским, научноистраживачким и другим релевантним институцијама и удружењима,
- сарадња са страним високошколским, научноистраживачким и другим релевантним институцијама и удружењима.

IV СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА, УНАПРЕЂЕЊА И КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА

Нормативни оквир обезбеђења квалитета чине следећи законски и подзаконски прописи:

- Закон о високом образовању ("Сл. гласник РС" бр. 76/2005, 100/2007 аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015 аутентично тумачење и 68/2015);
- Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа ("Сл. гласник РС", број 106/2006);

- Правилник о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа ("Сл. гласник РС", бр. 106/2006, 73/2011, 101/2012, 103/2012 исправка и 13/2014);
- Правилник о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма ("Сл. гласник РС", бр. 106/2006, 112/2008);
- Статут Универзитета Унион у Београду;
- Правилник о систему обезбеђења квалитета Универзитета Унион у Београду;
- Стратегија за обезбеђење квалитета Универзитета Унион у Београду;
- општи акти и политике обезбеђења квалитета факултета у саставу Универзитета.

Обезбеђење, унапређивање и контрола квалитета спроводи се у следећим областима:

- студијских програма,
- наставног процеса,
- научноистраживачког, уметничког и стручног рада,
- наставника и сарадника, студената,
- уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса,
- управљања Универзитетом и факултетима,
- простора и опреме,
- финансирања,
- ненаставних активности и услова рада и студирања.

Органи и тела Универзитета надлежни за контролу квалитета образовног процеса и научноистраживачке делатности су:

- Савет Универзитета који утврђује политику у области обезбеђења квалитета, доноси стратегију обезбеђења квалитета, поставља дугорочне и краткорочне циљеве, утврђује мере за обезбеђење квалитета;
- Сенат Универзитета који доноси одлуку о спровођењу поступка самовредновања, предлаже Савету доношење стратегије обезбеђења квалитета, доноси акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета; именује чланове Комисије за квалитет и образује посебна тела од значаја за обезбеђење квалитета образовног процеса и начноистраживачке делатности и спровођење поступка самовредновања, дефинише њихов састав, делокруг, динамику и начин рада; даје сагласност за нов или измењен студијски програм факултета у саставу Универзитета; доноси одлуку о усвајању извештаја о самовредновању и оцењује квалитет Универзитета одлучујући о мерама за унапређење квалитета:
- **Студентски парламент** преко својих представника у стручним органима и телима Универзитета учествује у одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСП бодова;
- **Комисија за квалитет** Универзитета анализира квалитет рада Универзитета и најмање једном у три године подноси Сенату извештај о квалитету студија на Универзитету; предлаже Сенату доношење одлуке о самовредновању, сачињава план за спровођење поступка самовредновања, прикупља, систематизује, обрађује и анализира прикупљене податке и документацију од значаја за оцену квалитета Универзитета; сачињава писмени извештај о самовредновању који доставља Сенату, а који садржи предлог мера за побољшање квалитета.

- друга радна и стручна тела која Универзитет оснива у складу са Статутом Универзитета: комисије за оцену студијских програма факултета у саставу Универзитета; комисије за оцену подобности тема докторских дисертација, односно, докторских уметничких пројеката пријављених на факултетима, као и на студијама које Универзитет непосредно организује; комисија за мултидисциплинарне пројекте; радна тела која која имају задатак и функцију да прате, обезбеђују, унапређују, развијају и самовреднују квалитет студијских програма, наставе и услова рада, како Универзитета тако и факултета у саставу Универзитета.

На основу Стратегије, Сенат Универзитета ће најмање једном у три године усвајати Акциони план за обезбеђење, унапређење и контролу квалитета, којим се детаљно разрађују мере, поступци и механизми обезбеђења, унапређења и контроле квалитета.

V МИНИМАЛНИ КРИТЕРИЈУМИ ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА

СТАНДАРД 1: СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Универзитет утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

- Стратегија обезбеђења квалитета садржи:
- опредељење Универзитета да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета програма факултета у свом саставу;
- мере за обезбеђење квалитета;
- субјекте обезбеђења квалитета и њихова права и обавезе у том поступку;
- области обезбеђења квалитета;
- опредељење за изградњу организационе културе квалитета;
- повезаност образовне, научноистраживачке, уметничке и стручне делатности.
- Стратегију обезбеђења квалитета доноси орган управљања Универзитета, на предлог органа пословођења.
- Универзитет објављује стратегију обезбеђења квалитета и промовише је, како у самој установи, тако и у јавности.
- Универзитет периодично преиспитује и унапређује стратегију обезбеђења квалитета.

СТАНДАРД 2: СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

- Универзитет утврђује начин (стандарде) и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.
- Стандарди за обезбеђење квалитета садрже минимални ниво квалитета рада Универзитета.
- Поступци за обезбеђење квалитета се утврђују посебно за сваку област обезбеђења квалитета и њима се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета Универзитета.
- Стандарде и поступке за обезбеђење квалитета доноси стручни орган Универзитета, на предлог Комисије за квалитет.
- Универзитет је обавезан да стандарде и поступке за обезбеђење квалитета учини доступним наставницима, студентима и јавности.

• Универзитет периодично преиспитује и унапређује стандарде и поступке за обезбеђење квалитета.

СТАНДАРД 3: СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

- Универзитет изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.
- Универзитет Статутом утврђује послове и задатке различитих субјеката у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета.
- Универзитет посебним мерама обезбеђује учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета.
- Универзитет формира Комисију за квалитет из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената.

СТАНДАРД 4: КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Квалитет студијских програма који се изводе на факултетима у саставу Универзитета обезбеђује се кроз праћење и проверу њихових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

Универзитет редовно прибавља повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација, о квалитету студија и студијских програма који се реализују на факултетима у саставу Универзитета. Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања су дефинисани и доступни на увид јавности, нарочито у електронској форми и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма који се реализују на факултетима у саставу Универзитета.

СТАНДАРД 5: КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и имају коректан однос према студентима.

План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

Настава на факултетима у саставу Универзитета је интерактивна, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

Универзитет систематски прати, оцењује квалитет наставе на факултетима у саставу Универзитета и предузима корективне мере за његово унапређење.

СТАНДАРД 6: КВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

Универзитет непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

Универзитет у своме раду остварује јединство образовног, научноистраживачког, уметничког и професионалног (стручног) рада.

Универзитет перманентно осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке, уметничке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне пројекте.

Универзитет систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада факултета у саставу Универзитета.

Садржај и резултати научних, истраживачких, уметничких и стручних активности Универзитета усклађени су са стратешким циљем саме установе, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања.

Универзитет подстиче своје запослене да се активно баве научним, истраживачким, уметничким и професионалним радом и да што чешће објављују резултате свога рада. Универзитет обавља издавачку делатност у складу са својим могућностима.

СТАНДАРД 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Квалитет наставника и сарадника на факултетима у саставу Универзитета обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Овај поступак и услови су предмет периодичне провере и усавршавања.

Универзитет се приликом избора наставника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника.

Универзитет систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника.

Универзитет спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања.

Универзитет обезбеђује наставницима и сарадницима перманентну едукацију и усавршавање путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним, уметничким и стручним скуповима.

Универзитет при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота.

Универзитет при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника.

СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и

проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура.

Универзитет систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената.

Универзитет контролише коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту).

Универзитет омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом.

СТАНДАРД 9: КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

Универзитет контролише факултете у свом саставу у оставирању минимума потребних за испуњење стандарда:

- да ли факултет обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време.
- да ли је настава из сваког предмета покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени.
- да ли је факултет донео општи акт о уџбеницима.
- да ли је факултет обезбедио студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад.
- да ли факултет систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда.
- да ли факултет обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива.
- да ли су број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга.
- да ли се компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру континуирано прати, оцењује и унапређује од стране факултета.
- да ли се студенти систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунском центру.
- да ли су просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружиле адекватне услове за рад.
- да ли је коришћење библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен најмање 12 часова дневно.

СТАНДАРД 10: КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

Квалитет управљања Универзитетом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Универзитетом, утврђени су општим актом високошколске установе у складу са законом.

Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола, утврђени су општим актом Универзитета, у складу са законом.

Универзитет систематски прати и оцењује организацију и управљање високошколском установом и предузима мере за њихово унапређење.

Универзитет систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада.

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом Универзитета и доступни су јавности.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења.

Универзитет обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Универзитет обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање у струци.

СТАНДАРД 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Универзитет поседује примерене просторне капацитете за квалитетно обављање своје делатности.

Универзитет свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе.

СТАНДАРД 12: ФИНАНСИРАЊЕ

Квалитет финансирања Универзитета обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

Универзитет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката, уметничких и професионалних активности.

Високошколска установа самостално планира распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду.

Универзитет обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употреба финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја Савет.

СТАНДАРД 13: УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

Универзитет обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима Универзитета, као и кроз анкетирање студената о квалитету Универзитета.

Представници студената су чланови Комисије за квалитет Универзитета.

Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет Универзитета, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Универзитета.

Обавезан елемент самовредновања Универзитета јесте анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања.

СТАНДАРД 14: СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

Универзитет континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Универзитет обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета те установе.

Универзитет обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.

Универзитет обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената.

Универзитет обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама и Универзитетима, у погледу квалитета.

Универзитет обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анектирања студената. Самовредновање мора да се спроводи најмање једном у три године.

Са резултатима самовредновања Универзитет упознаје факултете у свом саставу, студенте, субјекте надлежне за проверу и унапређење квалитета на Универзитету, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност.

VI МЕРЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И КОНТРОЛУ КВАЛИТЕТА

Универзитет утврђује мере за обезбеђење квалитета кроз следеће периодичне процесе:

- Спољашњу проверу квалитета у процесу акредитације Универзитета и факултета у његовом саставу;
- Обавезно самовредновање и оцену квалитета студијских програма и предмета као његових саставних делова, факултета на коме се програми реализују и Универзитета као интегративне целине;

- Периодичну реевалуацију стратешких докумената, постављених циљева и стандарда, у складу са измењеним околностима и трендовима у развоју образовног процеса и научноистраживачких активности.

Универзитет утврђује мере за обезбеђење квалитета кроз следеће континуиране процесе:

- Управљање Универзитетом у складу са утврђеним циљевима и стандардима у погледу организационих, материјалних, кадровских, техничких и просторних капацитета Универзитета и факултета у саставу Универзитета;
- Реализација циљева постављених Стратегијом и годишњим акционим плановима;
- Рад тела Универзитета у чијој су надлежности обезбеђење, унапређење и контрола квалитета:
- Размена информација са факултетима у саставу Универзитета у циљу обезбеђивања контроле квалитета наставних и вананставних процеса;
- Унапређивање процеса управљања Универзитетом, као и других процеса који су од значаја за рад Универзитета и факултета у саставу Универзитета;
- Перманентна едукација запослених на Универзитету, као и факултетима у саставу Универзитета како наставног, тако и ваннаставног особља;
- Успостављање и одржавање везе са дипломираним студентима, у циљу формирања алумни базе, као и добијања повратних информацијама о запошљивости и квалитету и конкурентности компетенција које су стекли на наставним програмима факултета у саставу Универзитета;
- Обезбеђење јавности у раду и транспарентности процеса реализације мера за обезбеђење, унапређење и контролу квалитета, као и резултата интерног самовредновања и других релевантних истраживања која се спроводе на Универзитету или факултетима у саставу Универзитета.

VII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Стратегија ступа на снагу даном доношења.

Сенат Унивезитета усвојиће трогодишњи акциони план за спровођење Стратегије у року од петнаест дана од дана њеног доношења.

Периодично ће се проверавати потреба за изменама и допунама Стратегије, како би се очувала њена актуелност и саобразност околностима у којима се спроводи.